

ปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

นางสาวตะวัน พึ่งพุทธार्ักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3763-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE PROBLEM CONCERNING EXTRADITION IN CASE OF COMPUTER-RELATED CRIME

Miss Tawan Pungputtarak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

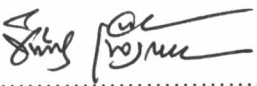
Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3763-7

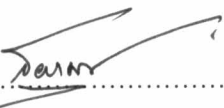
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์
โดย นางสาวตะวัน พึ่งพุทธार्ักษ์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์นันทชัย เพียรสนอง

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

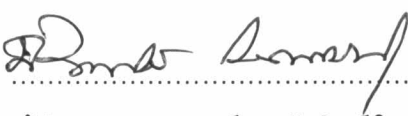
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์นันทชัย เพียรสนอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยเกษม นิตสิริ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทิชย์ ไสตติพันธ์)

นางสาวตะวัน พึ่งพุทธार्ักษ์ : ปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์
(THE PROBLEM CONCERNING EXTRADITION IN CASE OF COMPUTER-RELATED
CRIME) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิต เกิดสมเกียรติ,
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์นันทชัย เพียรสนอง, 148 หน้า. ISBN 974-17-3763-7.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาถึงปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ โดยเป็นการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดจากการไม่สามารถปรับใช้หลักเกณฑ์ระหว่างประเทศว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาพบว่า อาชญากรรมคอมพิวเตอร์เป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะแตกต่างจากอาชญากรรมทั่วไป เนื่องจากเป็นอาชญากรรมที่เกิดบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้อาชญากรรมเช่นนี้มีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งประเทศต่างๆต้องแก้ไขกฎหมายภายในของตนให้รองรับอาชญากรรมเช่นนี้ ในปัจจุบัน กฎหมายภายในเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ของประเทศต่างๆมีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งทำให้รัฐไม่อาจส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กันได้ตามหลักความผิดอาญาของทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ยังพบว่า ความตกลงระหว่างประเทศและกฎหมายภายในว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนของประเทศส่วนมากในปัจจุบันก็ไม่สามารถพัฒนาให้ทันกับสภาพและลักษณะของอาชญากรรมดังกล่าวนี้ได้ ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ผู้เขียนได้เสนอกลไกการแก้ไขปัญหาลำคัญ โดยการที่ประเทศทั้งหลายจะทำได้ทำความตกลงซึ่งกันและกัน เพื่อกำหนดลักษณะความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้สนองรับกับความตกลงดังกล่าว เพื่อให้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....*อรุณ พึ่งพุทธार्ักษ์*
ปีการศึกษา.....2546.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*สมานิต*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....*นันทชัย เพียรสนอง*

438 60814 34 : MAJOR LAWS

KEY WORD: COMPUTER-RELATED CRIME / COMPUTER CRIME / EXTRADITION

TAWAN PUNGPUTTARAK : THE PROBLEM CONCERNING EXTRADITION IN CASE OF
COMPUTER-RELATED CRIME. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.SUPHANIT
KIRDSOMKIAT , THESIS COADVISOR : JUDGE NUNTACHAI PEANSANONG, 148 pp.
ISBN 974-17-3763-7.

This thesis focuses on the problem concerning extradition in case of computer-related crime. Analysis will be given on the inability to exercise the extradition law in case of computer-related crime appropriately.

This study discovers that the characteristic of computer-related crime differs from other crime because it can be committed via the internet. This characteristic also make the computer-related crime becoming new organized crime which all countries have divergent national laws. Now, the lack of uniform national laws on computer-related crime do not satisfy the double criminality requirement for extradition. Furthermore, the international agreements and the internal laws on extradition of most countries in present day can not respond the development of computer-related crime, which results in problematic and obstacle in extradition.

The author proposes the important prospect for mechanism that all countries should make the multilateral agreement to criminalized the computer-related crime under one broad framework, including revised the extradition law to respond to such agreement, for the propose to falicitate the extradition in case of computer-related crime efficiently.

Field of study:.....LAWS.....	Student's signature.....	<i>Tawan Pungputtarak</i>
Academic year.....2003.....	Advisor's signature.....	<i>Suphanit Kirds.</i>
	Co-advisor's signature.....	<i>N. Peansanong</i>

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ และท่านอาจารย์นันทชัย เพียรสนอง ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลอุทธรณ์ ภาค 6 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ท่านอาจารย์ชัยเกษม นิตสิริ อธิบดีอัยการฝ่ายปรึกษา สำนักงานอัยการสูงสุด และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทิชย์ ไสตติพันธ์ ประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตามลำดับ ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำทางวิชาการในการแก้ไขปรับปรุงจนทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านวราภรณ์ สหัสโพธิ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมา อีกทั้งขอขอบคุณท่านชูเกียรติ ดังกโนภาส ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักงานศาลยุติธรรม ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแพ่งธนบุรี ท่านวัชรพงศ์ วิลาวรรณ ผู้พิพากษาศาลแขวงพระนครใต้ คุณดุลยธรรม ธรรมวงศ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด Escap ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยจัดหาข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียน นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์ทุกท่านซึ่งผู้เขียนไม่อาจกล่าวนามได้หมด ณ ที่นี้

คุณความดีใดๆจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่บุพการีทั้งสองของผู้เขียน ผู้ซึ่งให้การศึกษาและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องแก่ผู้เขียนตลอดมา แต่หากวิทยานิพนธ์มีข้อบกพร่องด้วยประการใดๆก็ตาม ผู้เขียนยินดียอมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ตะวัน พึ่งพุทธार्ักษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐาน.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	5
บทที่ 2 หลักเกณฑ์ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน	
2.1 ประวัติและพัฒนากการของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	6
2.2 วิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	8
2.3 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	10
2.3.1 หลักความผิดอาญาของทั้งสองประเทศ.....	10
2.3.2 ความผิดที่สามารถส่งข้ามแดนได้.....	14
2.3.3 การดำเนินคดีเฉพาะในความผิดที่ได้ระบุในคำร้องขอ.....	17
2.3.4 เขตอำนาจศาล.....	19
2.3.5 ความผิดทางการเมือง.....	20
2.4 แบบพิธีในการพิจารณาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	23
บทที่ 3 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และปัญหาในการปรับใช้กฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้าย ข้ามแดนในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์	
3.1 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	27
3.1.1 ความหมายและลักษณะของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	27

3.1.2	ประเภทความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	31
1)	การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร.....	32
2)	การเผยแพร่ภาพลามกอนาจารเด็ก.....	34
3)	การล่อลวงและอนาจารเด็ก.....	38
4)	การข่มขู่และการคุกคามทางอินเทอร์เน็ต.....	39
5)	การแสดงข้อความที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังทางเชื้อชาติ.....	42
6)	การกระทำอันเป็นการกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ.....	44
7)	การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ.....	49
8)	การจารกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์.....	53
9)	การทำให้เสียหายหรือทำลายข้อมูลหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	55
10)	การฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์.....	58
3.2	ปัญหาในการปรับใช้กฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดี อาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	62
3.2.1	ปัญหาที่สืบเนื่องจากหลักความผิดอาญาของทั้งสองประเทศ.....	62
3.2.1.1	การขาดแคลนกฎหมายภายในเกี่ยวกับอาชญากรรม คอมพิวเตอร์.....	63
3.2.1.2	ความไม่สอดคล้องกันของกฎหมายอาชญากรรม คอมพิวเตอร์.....	64
1)	การขาดความเป็นเอกภาพในการกำหนดให้การกระทำเป็น ความผิดอาญา.....	64
ก)	ความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพลามกอนาจาร.....	64
ข)	ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดความเกลียดชังทาง เชื้อชาติ.....	67
2)	ความแตกต่างของขอบเขตการบังคับใช้ของกฎหมาย.....	70
ก)	การเผยแพร่ภาพลามกอนาจารเด็ก.....	70
ข)	การเจาะระบบคอมพิวเตอร์และการกระทำความผิด ฐานอื่นๆภายในระบบ.....	72
ค)	การกระทำที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ.....	76
ง)	การข่มขู่และคุกคามทางคอมพิวเตอร์.....	77

สารบัญ (ต่อ)

ณ

หน้า

จ) การขู่โงทางคอมพิวเตอร์.....	79
3.2.2 ปัญหาที่สืบเนื่องจากหลักความผิดที่สามารถส่งข้ามแดนได้.....	82
3.2.2.1 กรณีที่สนธิสัญญากำหนดฐานความผิดโดยเฉพาะเจาะจง.....	82
3.2.2.2 กรณีสนธิสัญญากำหนดอัตราโทษขั้นต่ำ.....	84
3.2.3 ปัญหาสืบเนื่องจากเขตอำนาจศาลเหนือคดีอาชญากรรม	
คอมพิวเตอร์.....	87
ก) เขตอำนาจศาลในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เหนือ	
ดินแดน.....	88
ข) เขตอำนาจศาลในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เหนือ	
บุคคล.....	91
3.2.4 ปัญหาสืบเนื่องจากหลักการไม่ดำเนินคดีอาญาซ้ำในการกระทำ	
หรือความผิดฐานเดียวกัน.....	96
3.2.5 ปัญหาสืบเนื่องจากความผิดทางการเมือง.....	99
บทที่ 4 กลไกการแก้ปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์	
4.1 กลไกการแก้ปัญหาในระดับระหว่างประเทศ.....	104
4.1.1 ความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบความตกลงทวิภาคี.....	104
4.1.1.1 กรณีสนธิสัญญาประเภทระบุฐานความผิด.....	105
4.1.1.2 กรณีสนธิสัญญาประเภทระบุอัตราโทษ.....	106
4.1.2 ความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบความตกลงพหุภาคี.....	108
4.1.2.1 องค์การสหประชาชาติ.....	109
4.1.2.2 Council of Europe.....	115
4.2 กลไกการแก้ปัญหาในระดับประเทศ.....	124
4.2.1 กฎหมายภายในเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	124
4.2.2 กฎหมายภายในเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	133
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 บทสรุป.....	137
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	139

สารบัญ (ต่อ)

ญ

หน้า

รายการอ้างอิง.....	142
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	148